

Munduko Hizkuntza Ondarearen
UNESCO Katedra

Cátedra UNESCO
de Patrimonio Lingüístico Mundial

UNESCO Chair
on World Language Heritage

[2016 urteko

JARDUERA-MEMORIA]

AURKIBIDEA

1. Sarrera
2. 2016 Urteko jardueren laburpena
3. Jarduerak
  - 3.1. Proiektuak
  - 3.2. Formakuntza eta Dibulgazioa
    - 3.2.1. Titulazio ofizialetan emandako ikastaroak
    - 3.2.2. Katedrak dibulgaziorako antolatutako ekitaldiak
    - 3.2.3. Katedraren parte hartzea beste ekitaldi zientifiko batzuetan
  - 3.3. Katedraren presentzia hedabideetan
4. Argitalpenak

1. SARRERA

2006ko abenduan sinatu zen UNESCO eta Euskal Herriko Unibertsitatearen (UPV/EHU) arteko hitzarmena Munduko Hizkuntza Ondarearen UNESCO Katedra sortzeko.

2007ko otsailean, UPV/EHUko errektoreak Itziar Idiazabal Gorrotxategi, UPV/EHUko Euskal Filologiako Katedraduna, izendatu zuen Munduko Hizkuntza Ondarearen UNESCO Katedraren zuzendari.

2007ko urrian Katedra UPV/EHUko Zubiria Etxean kokatzen da (Agirre Lehendakariaren Etorbidea 81, E-48015 Bilbo).

UNESCO Etxearen diru ekarpenari esker, Katedraren jarduerak 2007-2008 ikasturtean hasten dira. Harrez geroztik Katedrak dibulgazio, formakuntza, ikerketa eta sentsibilizazio ekimenak burutzen ditu erakunde ezberdinen laguntzari esker.

Katedra, gaur egun, **Batzorde Tekniko Iraunkorrek** eta **Aholku Batzordeak** osatzen dute.

2016eko Batzorde Tekniko Iraunkorra

- Itziar Idiazabal (UPV/EHU), Euskal Filologia Katedraduna.
- Belen Uranga (Soziolinguistika Klusterra), Euskal Filologian Lizentziatua eta hizkuntza aniztasunean aditua.
- Andoni Barreña (Salamancako Unibertsitatea), Euskal Filologian Doktorea eta hizkuntza aniztasunean aditua.
- Estibaliz Amorrortu (Deustuko Unibertsitatea), Hizkuntzalaritzan Doktorea eta Euskal Filologiako irakaslea.
- Margareta Almgren, Hizkuntzalaritzan Doktorea eta UPV/EHUko HIJE taldeko ikerlaria.
- Ines Garcia Azkoaga (UPV/EHU), Euskal Filologian Doktorea eta hizkuntza irakaskuntzan aditua.
- Leire Diaz de Gereñu Lasaga(UPV/EHU), Hizkuntzalaritza eta Euskal Ikasketetan Doktorea
- Mikel Mendizabal (Garabide Elkartea), hizkuntza eta biologia aniztasunean ikertzailea.
- Ane Ortega (Begoñako Andra Mari Irakasle Eskola), Hizkuntzalaritzan Doktorea eta Ingeles Filologian irakaslea.

- Ibon Manterola, (UPV/EHU), Hizkuntzalaritza eta Euskal Ikasketetan Doktorea.
- Estitxu Aranbarri, hizkuntza heziketan ikertzailea.
- Manel Pérez-Caurel (UPV/EHU), Hizkuntzalaria eta hizkuntza gutxituetan aditua.
- Nora Etxaniz, Zuzenbidean Lizentziatua eta ikertzailea giza eskubideetan, bereziki hizkuntza eskubideak

Aholku Batzordea

- Xabier Aierdi, UPV /EHUko Soziologia Katedraduna.
- Maria-Jose Azurmendi, UPV/EHUko Soziolinguistika Katedraduna.
- Maitena Etxebarria, UPV/EHUko Hizkuntzalaritza Orokorreko Katedraduna.
- Patxi Goenaga, UPV/EHUko Euskal Filologia Katedraduna.
- Guillermo Dorronsoro, UNESCO Etxeko Lehendakaria.
- Arantza Acha, UNESCO Etxeko Zuzendaria.
- Belen Uranga (Soziolinguistika Klusterra), Euskal Filologian Lizentziatua eta hizkuntza aniztasunean aditua.
- Estibaliz Amorrortu (Deustuko Unibertsitatea), Hizkuntzalaritzan Doktorea eta Euskal Filologiako irakaslea.
- Ane Ortega (Begoñako Andra Mari Irakasle Eskola), Linguistikan Doktorea eta Ingeles Filologiako irakaslea.

2. 2016 URTEKO JARDUEREN LABURPENA

Euskal Herriko Unibertsitateko Munduko Hizkuntza Ondarearen UNESCO Katedrak honako jarduerak burutu ditu 2016 urtean zehar:

- Hizkuntza gutxituen komunitateekin lankidetzan, alde batetik euren jatorrizko hizkuntzen normalizazio prozesuetan aholkularitza lanak egiten eta bestetik irakaslearen formakuntzan laguntzen. Katedrak ekarpen garrantzitsua jaso zuen Eusko Jaurlaritzatik (Hizkuntza Politikarako Sailburuordetza), bereziki Kolonbiako hizkuntza komunitateekin lan egiteko.

- Ezagutzaren dibulgazioaren eremuan, hainbat jardunaldi antolatu dira eta beste erakunde batzuek antolatutako kongresu eta ikastaroetan parte hartu dugu, beti ere hizkuntza aniztasunaren aldeko sentsibilizazioa eta irakaskuntza eleanitzerako prestakuntza bultzatuz. Aipatu beharra dago Katedraren partehartze garrantzitsua DSS16ko programazioan, hizkuntza gutxituekin eta Europako hizkuntza aniztasunarekin lotutako hainbat ekitaldietan.

- Ahalegin berezia egin da katedraren presentzia bultzatzeko hedabideetan, sare sozialetan eta argitalpen zientifiko espezializatuetan.

- Munduko eta bertako hizkuntza aniztasunari buruzko ikerketak burutu dira, aniztasun hori sustatu edo ahultzen duten baldintzei buruzkoak barne. Elebi/eleaniztasuna, hezkuntza programa elebidun eta eleanitzak eta hiztun berrien jarrerak eta motibazioak oso garrantzitsuak dira Katedrarentzan, bai ikerketa programetan eta baita lankidetzan proiektuetan ere.

- Elkarlan hitzarmenak sinatu dira hainbat euskal eradundeekin, alde batetik hizkuntza lankidetzan bultzatzeko eta bestetik, Euskal Herriko eta munduko hizkuntza aniztasunari buruz sentsibilizazio ekimenak burutzeko. Urtero bezala, 2016ean Azkue Fundazioarekin hitzarmena sinatu da. Berriz eta Elorrioko udalekin ditugun hitzarmenak ere 2016 urtean indarrean diraute. Azkenik, Katedra Euskal Herriko UNESCO Sarearen kide bihurtu da.

3. JARDUERAK

3.1. Proiektuak

i. Kolonbiako nasa-yuwe hizkuntzaren indarberritzea: baliabide didaktikoak eta aholkularitza helduek hizkuntza ikasteko eta alfabetatzeko, hezkuntza elebiduna bultzatzeko, eta irakasleen formakuntzarako.

Proiektuak momentu honetan bi helburu dituela esan dezakegu: alde batetik hizkuntza politikak zehazten laguntzea eta bertan hizkuntza arloan dauden agintari, talde eta erakundeekin hizkuntza plangintzari dagokionez aholkularitza lanak egitea. Bestetik, irakasleen formakuntza bultzatu eta eskola materialak sortzen jarraitu. Helburu bi horiek aurrera eramateko 2016 urtean katedrako kide batzuk (Barreña, Mendizabal, Ortega eta Arkaitz Zarraga, laguntzailea) Caucan izan dira. Espero dugu 2017an irakasleen formakuntzak eta tailerrak jarraitzea eta baita hizkuntza plangintzaakoak ere. Ekimen hauek gauzatu ahal izateko Katedrak diru-laguntza jaso du Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza, Hizkuntza Politika eta Kultura Saisetik, eta baita Berriz eta Elorrioko Udaletatik ere.

ii. Beningo bariba hizkuntzaren normalizaziorako teknikarien aholkularitza eta prestakuntza.

Proiektu hau "Vie pour tous" (Parakou, Benin) gobernuz kanpoko erakundeak katedrari egindako eskaera batetik sortu zen. Hain zuzen, bariba edo baatonum hizkuntzaren erabilpena eta irakaskuntza sustatzeko asmoarekin, GKE honek irakasleak eta normalkuntza teknikariak prestatu nahi ditu. Proiektu hau Gasteizko Manuel Iradier Elkartearekin batera Arabako Foru Aldundiaren dirulaguntzari esker landu da. 2017ko hasieran katedrako bi kide joango dira Beningo iparraldera (Borgou eta Alibori departamenduak) egoera aztertzerako, proiektuaren helburuak zehazteko eta horren arabera plangintza bat egiteko.

iii. Hizkuntza gutxituak eta hizkuntza aniztasuna proiektua. Azkue Fundazioa 2015-2017.

Azkue Fundazioaren laguntzari esker, proiektu honen helburua munduko eta Euskal Herriko hizkuntza aniztasunari buruzko informazioa zabaltzea da. Proiektuaren eremuan, Katedrak mintegiak eta jardunaldiak antolatzen ditu, ekitaldi horietara kanpoko adituak ere gonbidatuz. Horrez gain, Nazioarteko Ama Hizkuntzaren Eguna dela eta, urtero topaketa bat antolatzen dugu Azkue Fundazioaren egoitzan. 2016an topaketa horren ardatza Katedrak egindako Europako Hizkuntzen Maparen aurkezpena izan zen. Bestalde, Azkue Fundazioaren webgunean, Katedrak elikatzen duen atal bat dago. Bertan, munduan gertatzen diren hizkuntza aniztasunari eta hizkuntza gutxituei buruzko istorio interesgarriak kontatzen ditugu euskaraz eta gaztelaniaz (berri horiek Azkue Fundazioaren sare sozialetan ere zabaltzen dira).

iv. DSS2016-ko patronatoaren eskariz, Kultur Hiriburutzaren zenbait ekimenetan partaidetza.

Katedra *Euskarriak* proiektuko taldekide izan da; *Hitzargiak* proiektuko batzorde zientifikoan kide; *Europako Hizkuntza Aniztasunaren Foroaren* antolatzaile eta batzorde zientifiko eta teknikoan partaide eta *Tosta* proiektuaren plangintzan partaide.

v. Murgilketa bitartez euskaldundutako hiztun berriak: jarrerak eta identitatea" (FFI2012-37884-C03-03)

Katedrako Esti Amorrortu eta Ane Ortegak parte hartzen dute eta Deustuko unibertsitatera atxikita dago proiektu hau. Hiztun berrien gaiarekin "El neohablante como sujeto social: el proceso de conversión lingüística en Galicia, Euskadi, Aragón y País Valenciano" (NEOS) ProiektuaK 2016an MINECOtik (Ministerio de Economía y Competitividad) jasotako diru-laguntzari esker beste hiru urteko iraupena izango du. Bestalde, proiektu hau, europar *COST New Speakers in a Multilingual Europe: Opportunities and Challenges* (ISCH COST Action IS1306) proiektuan integratuta dago. Katedrako Esti Amorrortuk eta Ane Ortegak "Expert" eta "MC Substitute" gisa hartzen dute parte ikerketaren 1. lerroan (Indigenous minority languages). 2014 urtetik aurrera Katedrako Itziar Idiazabal eta Ibon Manterola ere proiektu honetan laguntzen ari dira.

vi. Garapenerako lankidetzan proiektuetan hizkuntza-irizpidea txertatzeko proposamena

Proiektu honen helburua, hizkuntza aniztasuna kontuan hartzen duten irizpideak eratzea da garapenerako lankidetzan aplikatzeko, bestelako oinarriko irizpideak (genero berdintasuna edo jasangarritasuna) aplikatzen diren moduan. Honekin lortu nahi dena, nazioarteko lankidetzak hizkuntzetan arreta jartzea da, hau da, jatorrizko hizkuntzen (batez ere gutxituak) egoerak leku bat izatea proiektuak antolatzeko orduan. Proiektu honen emaitzetako bat Urangaren 2013ko argitalpena izan zen eta urte horretan hasita katedraren helburu nagusiarekin uztatzen da eta eten gabe garatzen da ekimen ezberdinen bitartez.

vii. Hizkuntzaren Irakaskuntza, Jabekuntza, eta Erabilerak. Euskara, erdara, elebitasuna eta eleaniztasuna (IT983-16)(2016-2012)

Eusko Jaurlaritzaren ikertalde egonkortuen proiektuan katedrako hainbat kidek parte hartzen dute eta katedraren beste ardatz nagusia den hezkuntza eleanitza eta eleaniztasunaren inguruko ikerketa eta ezagutzaren zabalkunderako bitarteko nagusia da.

viii. Hezkuntza eleaniztuna eta hizkuntzen trataera bateratua. EHUA15/22. (2015-2017)

Hezkuntza eleaniztunari buruzko proiektu honen helburua, euskeraz, gazteleraz eta ingelesez dauden material didaktikoak aztertzea da Hizkuntzen Didaktika Integratuaren ikuspegitik. Bestalde, euskara bezalako hizkuntza gutxituak ikasteredu eleaniztutan nola txertatu aztertzen du. Ikertzailea: Ibon Manterola.

3.2. Formakuntza eta Dibulgazioa

3.2.1. Titulazio ofizialetan emandako ikastaroak

- **Andoni Barreña:** Hizkuntzak Biziberritzeko Estrategiak III. Aditu Ikastaroa, Garabide Elkarateak eta Mondragon Unibertsitateko Humanitate eta Heziketa Zientzia Fakultateak antolatutako graduondoa.

-Batzorde Akademikoko kidea.

-Hezkuntza moduloko arduraduna eta irakaslea, 40 ikastordu.

-Corpus moduloko arduraduna eta irakaslea, 20 ikastordu.

-Soziallinguistikako moduloko Hizkuntza Aniztasunaren ikasgaiaren irakaslea, 6 ikastordu.

-2 ikasleren proiektuen tutore.

- 7 proiektuen epaimahaikidea.

- **Ane Ortega & Arkaitz Zarraga** "Taller de especialización en Didáctica de la lengua indígena como L2 a adultos: diseño curricular y metodología comunicativa", Hizkuntzak Biziberritzeko Estrategiak III. Aditu Ikastaroan. Garabide Elkarateak eta Mondragon Unibertsitateko Humanitate eta Heziketa Zientzia Fakultateak antolatutako graduondoa. Iraupena: 20 ordu.

- **Belen Uranga:** "Hizkuntza-ekologia". HIZNET Programa - Hizkuntza Plangintzarako Masterra. Eusko Ikaskuntzak - Sociedad de Estudios Vascos (Asmoz Fundazioa) Euskal Herriko Unibertsitateak (Soziologia Departamentua) antolatuta. 2015-2016 Ikasturtea. Iraupena: 10 ordu.

- **Estibaliz Amorrortu:** Euskara familialtik kanpo ikastea: benetako hiztuna, hiztun legitimoa ikasgaia. EHUko Udako Ikastaroak: Excellence in Basque Studies VI. 2016/07/08

- **Estibaliz Amorrortu:** "Becoming an Active Speaker: The Case of Young New Speakers of Basque". Lecture. Ph.D. Program in Hispanic Luso-Brazilian Literatures and Languages. NYC, Ameriketako Estatu Batuak. 2016/10/5-7

- **Estibaliz Amorrortu & Jackie Urla:** "Language ideology and Political Practice in Basque Language Revival" Seminar. Ph.D. Program in Hispanic Luso-Brazilian Literatures and Languages. Iraupena: 10 ordu. NYC, Ameriketako Estatu Batuak. 2016/10/5-7

- **Ibon Manterola:** "Hizkuntza ukipena" Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzaren Irakasleen Prestakuntza Unibertsitate Masterra. Euskal Herriko Unibertsitatea EHU/UPV. 2015-2016 Ikasturtea. Iraupena: 3 ECTS, 30 ordu.

- **Ibon Manterola:** "Social-Discursive Analysis and Language Didactics" Master Ofiziala: Language Acquisition in Multilingual Contexts. Euskal Herriko Unibertsitatea EHU/UPV. 2015-2016 Ikasturtea. Iraupena: 3 ECTS, 30 ordu.

- **Itziar Idiazabal:** "HIZKUNTZEN ALDAKORTASUNA ETA ALDAERAK. Euskararen didaktikarako ekarpenak." Máster Universitario en formación del profesorado de educación secundaria obligatoria. UPV/EHU. Curso 2015-2016. 3 ECTS, 30h.

- **Ines Gracia-Azkoaga**: "Hizkuntza aniztasuna eta hizkuntzen didaktika". Máster oficial: Euskal Hizkuntzalaritza eta Filologia Masterra. Hizkuntzalaritza aplikatuko funtsezko ikastaroa II. UPV/EHU. Curso 2015-2016. 3 ECTS, 30h.

- **Leire Diaz de Gereñu Lasaga**: "Hizkuntzen aldakortasuna eta aldaerak. Euskararen didaktikarako ekarpenak." Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzaren Irakasleen Prestakuntza Unibertsitate Masterra, Euskal Herriko Unibertsitatea EHU/UPV. 2016-2017 ikasturtea. Iraupena: 3 ECTS, 30 ordu.

- **Manel Pérez-Caurel** "Lenguas y Desarrollo Sostenible". UPV/EHUko Ingurumen eta iraunkortasunean berezko Masterra. 2016-2017 ikasturtea, Leioa 2016/11/22. Iraupena: 4 ordu.

- **Mikel Mendizabal** Hizkuntzak Biziberritzeko Estrategiak - III. Aditu Ikastaroa Garabide Elkartek eta Mondragon Unibertsitateko Humanitate eta Heziketa Zientzia Fakultateak antolatutako graduondoa. EUSKAL LURRALDEAN, INDIGENISMOAREN AZTARNAK. Territorio, Cultura e Identidad: Aproximación a la Tierra del Pueblo Vasco. Estudio en la zona de Jaizkibel-Aiako Harria. Asteburuko saioa, 2016ko urriaren 7, 8 eta 9an.

- **Nora Etxaniz** "Estrategias de empoderamiento de la mujer indígena" Hizkuntzak Biziberritzeko Estrategiak III. Aditu Ikastaroan, Garabide Elkartek eta Mondragon Unibertsitateko Humanitate eta Heziketa Zientzia Fakultateak antolatutako graduondoa. Iraupena: 3 ordu, 2016/10/12

3.2.2. Katedrak dibulgaziorako antolatutako ekitaldiak

- 2016eko otsailak 22. Urtero bezala, **Ama Hizkuntzaren Nazioarteko Eguna** dela eta, katedrak topaketa bat antolatu zuen Azkue Fundazioan, Bilbon. Aurtengo topaketan Katedrak Azkue Fundazioaren laguntzarekin egindako Europako Hizkuntzen Mapa aurkeztu zuen. Beste hizkuntza batzuen hiztunak, batzuk hizkuntza gutxituenak, urbildu ziren eztabaida interesgarriak sortuz.

- DSS2016ko **Euskarriak** proiektua. Proiektu hau hizkuntzen inguruko sentsibilizazioa eta hausnarketa eragitzeko sortutakoa da, kalean kokatu ziren mota desberdinetako EUSKARRIAK erabiliz. Euskarri horien artean Katedrak sortutako Europako Hizkuntzen Maparen egurrezko bertsio bat zegoen, Donostiako Tabakalera eraikinaren alboan jarri zena. Itziar Idiazabal proiektuaren batzorde teknikoaren kide izan zen. <http://euskarriak.eus/>

- DSS16ko **Hitzargiak** proiektua. Hitzargiak Europako hizkuntza-aniztasunaren alde egiteko eta hiztun-komunitateen arteko harreman berriak sortzeko edo lehengoak sendotzeko sortu zen Soziolinguistika Klusterraren eraginez. Proiektu honen koordinatzaile orokorra katedrako Belen Uranga izan zen eta Itziar Idiazabal batzorde zientifikoaren kide izan zen. <http://hitzargiak.eu/>

- 2016ko maiatzak 2. Katedrak eta HIJE taldeak **mintegi** bat antolatu zuten Roxane Gagnonekin (Haute École Pédagogique de Lausanne. Suitza) "Genre: a Key Tool to Develop Oral Communication Skills: Theatre Practice as an Example".

- 2016ko uztailak 26. **Mintegia** Elmar Eggert eta Facundo Reyna Muniainekin (Christian-Albrechts-Universität, Kiel. Alemania). Katedra eta CAU unibertsitateko

Romanistika Sailaren arteko elkarlan aukerak aztertzeke topaketa izan zen. Topaketa horretan Katedraren helburuak eta jarduerak aurkeztu ziren.

- 2016ko azaroak 18. **Euskal Herriko UNESCO Sarearen III. Topaketa Añanako Gatz Aranean**, Araba. Topaketa honen helburua sareko kideen arteko harremanak sendotzea zen eta baita datozen urteetarako plangintzan aurrera egitea.

- 2016ko abenduak 15 eta 16. **Europako Hizkuntza-Aniztasunaren Foroa**. Ane Ortega izan da UNESCOEtxeak eta DSS2016k antolatutako Foro honen koordintzailea. Foroa Europako hizkuntza gutxituen garapenean eragiten duten alderdiei buruz hausnartzeko eta eztabaidatzeko aukera eman zien bertan bildutako gizarte zibileko eragileei, erakundeei eta adituei. Itziar Idiazabal eta Belen Uranga Foroaren batzorde zientifikoan kideak izan dira, eta baita batzorde antolatzailekideak ere, Manel Pérez-Caurelekin batera.
<http://www.donostiaforum.eu>

3.2.3. Katedraren parte hartzea beste ekitaldi zientifiko batzuetan

- **Aeby, S. & Almgren, M.** "La dictée à l'adulte: una herramienta potente para pasar del oral al escrito" komunikazioa. AEAL VIII Congres. Palma de Mallorca, Balearrak. 2016/09/07-09.

- **Almgren, M. & Manterola, I.** "L'enjeu de la scolarisation en basque : différentiation selon les contextes sociolinguistiques et pratiques des élèves" komunikazioa VALS-ASLA. "Processus de différenciation - des pratiques langagières à leur interprétation sociale" kongresuan. Geneva (Suitza), 2016/01/20-22

- **Almgren, M. , Idiazabal, I. & Manterola, I.** "Enunciados en estilo directo e indirecto en narraciones producidas por alumnos bilingües euskera castellano" komunikazioa. AEAL VIII Congres. Palma de Mallorca, Balearrak. 2016/09/07-09.

- **Amorrortu, E., Ortega, A., Goirigolzarri, J.** "Zelan aktibatu hiztun berri gazteak?" Mintegia Deustuko Unibertsitatean. Bilbao, 2016/11/17.

- **Barreña, A.** "La iniciativa comunitaria en la revitalización de la lengua: el Nasa Yuwe en Toribio (Yu'kwe, J., González, V., Mendizabal, M. & Barreña, B.)" komunikazioa. (Simposio: Las lenguas amerindias: Retos para el siglo XXI). 8º Congreso Internacional CEISAL. Salamanca 2016/06/28tik 2016/07/01era.

- **Barreña, A.** "Pasos en el fortalecimiento de la lengua: el Nasa Yuwe en Toribio (Yu'kwe, J., González, V., Mendizabal, M. & Barreña, B.)" komunikazioa. (Simposio: Las lenguas amerindias: Retos para el siglo XXI). 8º Congreso Internacional CEISAL. Salamanca 2016/06/28tik 2016/07/01era.

- **Diaz de Gereñu, L.** "Gasteizko eskola baten esperientzia". "MIGRACIONES y minorías culturales y lingüísticas de Europa-MIGRAZIOAK eta Europako gutxiengo kultural eta linguistikoak" Nazioarteko Jardunaldietan hizlari gonbidatua. Antolatzaileak: EHUgune, Ezkerraberri eta Centre Maurits Coppieters. Bilbo, 2016/05/26

- Diaz de Gereñu, L. "Jatorri ezberdinetako hiztunak bertakora hurbiltzen", "Hitzargiak Topaketa. Elkar argitzen duten hizkuntzak" Kongresuan mahai-inguruan parte hartzera gonbidatua. Antolatzailea: Soziolinguistika Klusterra. Hernani, 2016/06/24
  - Diaz de Gereñu, L. "La repetición léxica y la presentación de personajes en géneros orales de ficción", Congreso Enunciado y Sintaxis. Ahozko komunikazioa. Sevilla, 2016/11/31
  - Diaz de Gereñu, L. & Ortega, A. "Euskararen biziberritzea eta Eskola" mahai ingurua, UEUko "Euskararen biziberritzea: marko, diskurtso eta praktikorako aukera berriak birpentsatzen" ikastaroa. Eibar, 2016/07/01
  - Diaz de Gereñu, L., Manterola, I., Idiazabal, I. & Garcia-Azkoaga, I. "Text genres as relevant didactic tools for the implementation and evaluation of the Basque curriculum: the example of a narrative activity in Basque L1, L2 and L3" komunikazioa, *The Sixth Cambridge Conference on Language Endangerment* kongresuan. Cambridge (Erresuma Batua), 2016/07/06.
  - Diaz de Gereñu, L., & Garcia-Azkoaga, I.M. "Euskara ardatz eta ikasle eleaniztunak helburu dituen eskolaren ezaugarriak, betekizunak eta erronkak." Hitzaldia "Eskola hiztun bila 2016" Jardunaldietan. Bilbo: 2016/10/25.
  - Diaz de Gereñu, L. & Garcia-Azkoaga, I.M. Un modèle d'immersion en langue minorisée (Basque) pour le multilinguisme des élèves d'origine immigrée. *Plus de quarante ans d'immersion. Méthodes, pratiques et raisons du bilinguisme par immersion. VI Colloqui de L'ISLRF* kongresuan. Perpinyà, Ipar Katalunia (Frantzia), 2016/03/18-19.
  - Etxaniz, N. "Hizkuntza Eskubideak". Hitzaldia "Kultura eskubideak eta talde ahulenak" mintegia. UNESCO Etxeak eta Deustuko Unibertsitateak antolatua. Donostia, 16/11/08.
  - Etxaniz, N. & Pérez-Cauarel, M. "Objetivos y actividades de la Cátedra UNESCO de Patrimonio Lingüístico Mundial". Hitzaldia MHO UNESCO Katedra eta Romanishes Seminar (Christian Albrechts Universität zu Kiel) Mintegia. Bilbo, 2016/07/26
  - Ezeizabarrena, M^a.J., Garcia, I, Almgren, M. & Barreña, A. "La evaluación del desarrollo léxico en niños bilingües euskera-castellano mediante cuestionarios CDI". komunikazioa. AEAL VIII Congres. Palma de Mallorca, Balearrak. 2016/09/07-09.
  - Flynn, C., Ó Murchadha, N. & Ortega, A. "An analysis of subjective responses to new speaker varieties of Irish and Basque". 3rd International Symposium on New Speakers in a Multilingual Europe: Opportunities and Challenges. COST-European Cooperation in Science and Technology (COST Action IS1306)/Hamburgoko Unibertsitatea. Hamburgo, 2016/05/12-14
  - Flynn, C., Ó Murchadha, N. & Ortega, A. "Language policy, speakers' ideologies and new speaker linguistic identity: the case of Irish and Basque". The 21st Sociolinguistics Symposium. Murtziako Unibertsitatea. 2016/06/15-18
- <http://www.um.es/web/sociolinguistics-symposium21/content/conference-programme>
- García-Azkoaga, I.M. "La receta de cocina: un recurso multidimensional para la didáctica de la escritura". VIII Congreso Internacional de la Cátedra UNESCO para la Lectura y Escritura, San José de Costa Rica. 2016/03/1-4

- **Garcia-Azkoaga, I.M.** Ahozkoasuna: aisialdian eta lan-munduan euskararen erabilera bultzatzeko ekarpenak hezkuntatik. Hitzaldi gonbidatua HAUSNARTU ekitaldian, Donostia 2016/01/29.
- **Garcia-Azkoaga, I.M.** "Didáctica de lenguas y modelos de educación plurilingüe; algunos retos para la EIB". Reflexiones a partir del bilingüismo escolar shipibo-castellano. Ahozko komunikazioa "Congreso ILCLA/STLILLA 2016 Simposio Internacional de Lenguas y Culturas Indígenas de América Latina". Ohio, 2016/10/13-15.
- **Garcia-Azkoaga, I.M. & Sullón, K.** "Capacidades lingüísticas shipibo-español en textos escritos por escolares bilingües de Ucayali (Perú)" komunikazioa. (Simposio: Las lenguas amerindias: Retos para el siglo XXI). 8º Congreso Internacional CEISAL. Salamanca 2016/06/28tik 2016/07/01era.
- **García, I., Almgren, M., Barreña, A. & Ezeizabarrena, M.J.** "Lower values in bilinguals' expressive vocabulary do not mean linguistic delay" Komunikazioa. 6th European Network Meeting on Communicative Development kongresua. Dubrovnik, Kroazia. 2016/05/5-7
- **Idiazabal, I.** "Qué significa la escuela bilingüe para lenguas como el Nasa Yuwe?" komunikazioa. (Simposio: Las lenguas amerindias: Retos para el siglo XXI). 8º Congreso Internacional CEISAL. Salamanca 2016/06/28tik 2016/07/01era.
- **Idiazabal, I.** "Los programas de inmersión para la enseñanza de L2: modelos e enseñanza bilingüe en el País Vasco". Hitzaldi gonbidatua. Centro de Lingüística da Universidade Nova de Lisboa. 2016/04/15
- **Idiazabal, I. & Casenave, J.** "Quels contenus et quelles méthodes pour former les enseignants du système immersif ?" komunikazioa. *Plus de quarante ans d'immersion. Méthodes, pratiques et raisons du bilinguisme par immersion. VI Col-loqui de L'ISLRF* kongresuan. Perpinyà, Ipar Katalunia (Frantzia), 2016/03/18-19.
- **Idiazabal, I.** "Plurilinguisme et langues minorées". Hitzaldi gonbidatua. JOURNÉE D'ÉTUDE GRAFE-AIRDF "Elèves allophones et débutants en didactique des langues". Université de Genève. Geneva (Suitza). 2016/02/26
- **Manterola, I.** "Hizkuntzen irakaskuntza eta ikaskuntza testuinguru eleaniztunetan: euskararen adibide bat" hitzaldi gonbidatua Donostiako Irakasle Eskolan (UPV/EHU). 2016/01/28.
- **Manterola, I.** "Les langues au Pays Basque : quelles présences, quels statuts, quelles politiques linguistiques ? " hitzaldi gonbidatua, Altérités linguistiques : École et plurilinguisme des élèves ikastaroan. Lausanne (Suitza), Haute Ecole Pédagogique de Vaud. 2016/05/23.
- **Manterola, I. & Almgren, M.** "Analysis of secondary education teaching materials of Basque, Spanish and English: possibilities for an integrated teaching of languages? The example of expository texts" komunikazioa, 6th EDiLiC International Conference kongresuan. Győr (Hungaria), 2016/07/07.
- **Manterola, I.** "Hizkuntzak ikasteko jarrera eta motibazioak". Etxepare Institutua: Atzerriko unibertsitateetan eta goi mailako zentroetan euskara irakasteko prestakuntza ikastaroa. Donostia, 2016/10/14.

- Manterola, I. "El proceso de recuperación o normalización del euskera en el País Vasco" hitzaldi gonbidatua, España plurilingüe: enfoques sociolingüísticos ikastaroan, Instituto de Románicas de la Universidad de Kiel, 2016/10/28.
- Manterola, I. & Almgren, M. "La scolarisation en basque dans des contextes sociolinguistiques différents : une option réelle pour le développement bilingue" komunikazioa. *Plus de quarante ans d'immersion. Méthodes, pratiques et raisons du bilinguisme par immersion. VI Col-loqui de L'ISLRF* kongresuan. Perpinyà, Ipar Katalunia (Frantzia), 2016/03/18-19.
- Ortega, A. COST Action IS1306 Workshop with actor Grid Iron for the development of a performance/play on the topic "What does it mean to speak a minority language?: Dispelling myths and raising awareness through theatre". Heriot-Watt University, 2016/04/15
- Ortega, A. "Euskara ikasi, euskaldun bihurtu?". Hitzaldi gonbidatua Euskalduntzearen 2016-2017 ikasturtearen irekitze-ekitaldian. Iruñea, 2016/10/11
- Ortega, A., Amorrortu, E. & Goirigolzarri, J. "Euskal Hiztun berriak: esperientziak, jarrerak eta identitateak" libururaren aurkezpena. Durangoko Azoka. 2016/12/04.
- Pérez-Caurel, M. "La revitalización de las lenguas indígenas en Colombia: la lengua embera" komunikazioa. (Simposio: Las lenguas amerindias: Retos para el siglo XXI). 8º Congreso Internacional CEISAL. Salamanca, 2016/06/28tik 2016/07/01era.
- Pérez-Caurel, M. "Diversidad lingüística europea y proyectos Cátedra UNESCO PLM" hitzaldia Kiel Unibertsitateko (Christian Albrechts Universität zu Kiel) ikasleentzat. Bilbo, 2016/07/29
- Reyna Muniain, F., Manterola, I. & Nandi, A. "Extended family language policies of new speaker parents: Role of immersion schools in autochthonous and diasporic contexts" komunikazioa, The New Speakers Network. 2nd Whole Action Conference. Hamburgo (Alemania), 2016/05/14.

3.3. Katedraren presentzia hedabideetan

2016ean Katedra sarri agertu da komunikabideetan eta agerpen horien helburua alde batetik Euskal Herriko eta munduko hizkuntza aniztasuna ezagutzera ematea izan da eta bestetik, hezkuntza eleanitzaren onurei buruz hitz egitea. Komunikabideekin izan dugun harremanetan ez dugu bakarrik katedrako kideek parte hartu, hitzaldietara kanpotik ekarri ditugun adituek ere parte hartu dute.

Ama Hizkuntzaren Eguna dela eta, Itziar Idiazabalen zutabe bat argitaratu zuten Gara-n eta Berria-n eskolak izan behar duen rolari buruz hausnarketa bat planteatzen. Gainera, **Bizkaie!** aldizkarian elkarrizketa bat egin zioten.

Handik gutxira, eta hizkuntza gutxituen testuinguruetan eskolak duen erronkei buruzko hausnarketarekin jarraituz, Itziar Idiazabali elkarrizketa luze bat egin zioten **Hik Hasi** aldizkarian.

Inmigrazioa eta hizkuntza gutxituen irakaskuntzari buruz ere hitz egin dugu komunikabideetan. Hain zuzen ere, Leire Diaz de Gereñuri elkarrizketa bat egin zioten **Euskadi Irratian** gai hau jorratzeko.

DSS16ko Euskarriak proiektuan egindako Europako Hizkuntzen Maparen erabilerari dagokionez, Gipuzkoako hainbat komunikabidek, esate baterako **Diario Vasco-k** edo **Noticias de Gipuzkoa-k** bere kokapena eta edukia eman zuten jakitera.

Nasa Yuwe herriarekin burutzen ari garen proiektuari dagokionez, Andoni Barreñak iritzi zutabe bat idatzi zuen **Anboto** aldizkarian.

“Euskal Hiztun berriak: esperientziak, jarrerak eta identitateak” ikerketaren berri emateko Ane Ortega katedrako kideari eta Jone Goirigolzarri **Bizkaia Irratian** elkarrizketa bat egin zieten. Bestalde, Esti Amorrortuk eta Ane Ortegak **EITBko Azpimarra** programan parte hartu zuten ikerketari buruz hitz egiteko. Gainera, liburua **Durangoko Liburu Azokan** aurkeztu zuten aipatutako ikerlariek.

Azkenik, UPV/EHUko **Campusa** aldizkarian katedrari buruz (UPV/EHUko beste UNESCO katedrekin batera) erreportaje bat egin zuten gure helburuak eta proiektuak azaltzen.

4. ARGITALPENAK

Almgren, M. & Manterola, I (2016) “*The development of narrative skills in learners of Basque as a second language*”. In *Education Inquiry* . (EDUI) 2016, 7, 27627. 27-46. <http://dx.doi.org/10.3402/edui.v7>.

Diaz de Gereñu, L. (2016), Jendaurreko Konta-saioa: gertakari sozio-diskurtsiboa eta testu-genero berezitua. Leioa: EHUko Argitalpen Zerbitzua- Servicio Editorial UPV: 978-84-9082-381-1.

Diaz de Gereñu, L. & Garcia-Azkoaga, I. (2016) “Aprendiendo dos lenguas nuevas. Los cuentos orales de los niños inmigrantes / Educación bilingüe vasco-español. Análisis de las capacidades lingüísticas de alumnos con lenguas originarias distintas”, *Lengua y Migración Volumen 8-1*, 29-49. ISSN : 1889-5425

Diaz de Gereñu, L. (2016) “Gasteizko eskola baten esperientzia: Alde Zaharreko Ramon Bajo eskola”, *Ezkerraberi*, 38, 29-49.

Diaz de Gereñu, L. (2016) “The venture undertaken by a school in Vitoria-Gasteiz: the Ramon Bajo school in the City’s Old Quarter” In *Irazabalbeitia (koordinatzailea) Migrations and Cultural Linguistic Minorities in Europe*, Bruselas: Centre Maurits Coppieters, EHUgune & Ezkerraberi fundazioa, 105-113.

Garcia-Azkoaga, I.M. (prentsan). La receta de cocina, un recurso multidimensional para la didáctica de la escritura. VIII Congreso Internacional de la Cátedra Unesco, San José de Costa Rica: Universidad de Costa Rica, 2016.

- Garcia-Azkoaga, I. & Manterola, I. (2016) "Las secuencias didácticas de lengua: una encrucijada entre teoría y metodología", *Calidoscopio* 14-1, 46-58. *Calidoscopio*, vol. 14, nº1, 46-58. (ISSN: 2177-6202) (DOI: Unisinos - 10.4013/cld.2016.141.04) (Cuartil: Q2) Indexada en: *Scopus, Elsevier y EBSCO* [<http://revistas.unisinos.br/index.php/calidoscopio/article/view/cld.2016.141.04/5196>]
- Garcia-Azkoaga, I.M. & Sullón, K. (prentsan). Capacidades lingüísticas shipibocastellano en textos escritos por escolares bilingües de Ucayali (Perú), *Onomazein*. (ISSN: 0717-1285).
- Idiazabal, I., (prentsan) "¿Qué significa la escuela bilingüe para lenguas minorizadas como el Nasa Yuwe o el euskera?" *Revista Onomázein*.
- Manterola, I. & Almgrem, M. (2016), "*Révilisation de la langue basque à travers la scolarisation par immersion dans un contexte non-basco-phone*". En Blanchet, P. & Kervran, M. (eds.) *Langues minoritaires locales et éducation à la diversité. Des dispositifs didactiques à l'épreuve*. L'Harmattan (2016). 87 - 102
- Ortega, A., Amorrortu, E., Goirigolzarri, J. & Urla, J. (2016). *Euskal hiztun berriak: esperientziak, jarrerak eta identitateak*. Bilbao: Bizkailab, Duestuko Unibertsitatea. ISBN. 9788415759959.
<https://blogs.deusto.es/euskalgaiak/euskal-hiztun-berriak-esperientziak-jarrerak-eta-identitateak-liburua/>
- Urla, J., Amorrortu, E., Ortega, A., Goirigolzarri, J. & Uranga, B. (2016). "Authenticity and Linguistic Variety among New Speakers of Basque". *Language Documentation & Conservation Special Publication*, ed. by Vera Ferreira and Peter Bouda. *Language Documentation and Conservation in Europe*, 9 (January 2016). pp. 1-12. <http://nflrc.hawaii.edu/ldc/?p=939>